

Fóia acést'a ese in tóla joi-a, — dar
pronomeratiunile se primescu in tóte dílele.

Pretulu pentru Austria pe anu 6 fl. v. a. pe $\frac{1}{2}$ de anu
3 fl. pe trei lune 1 fl. 50. cr.; pentru alte tieri: pe anu
7 fl. 20 cr. pe $\frac{1}{2}$ de anu 3 fl. 60 cr. pe trei lune 1 fl. 80 cr.

Tóte siediile si bani de pronomeratiune
sunt de a tramte la Redactiune:
Strat'a lui Leopoldu Nr. 33.

Pasagiulu romanu in Bucuresci.

Juni onesti, plini de síela,
Ce provinci'a lasati
Si veniti in Capitala,
In Pasagiu ve asiediati.
Aci e, precum dícu unii,
Mittelulu Bucuresci:
Carturarii si nebunii
In Pasagiu i intelnesci!
Ingraditu ca o cetate,
Elu ascunde 'n sinulu seu
Totu ce e 'n societate
Mai ciapcânu, mai natareu;
Cartofori aci s'aduna
C'o multime de misiei,
A caroru démna cununa
O facu doi zarafi ovrei.
Comitete medicale
Unde fierbu, ca in cazanu,
Sciintiele radicalo
D'a duce ból'a unu anu;
De acilea se pornesce
Catra némulu doctorescu,
Si apoi o respandesce
Mestesugulu spitierescu.
Ómeni fara meseria,
Ce traiescu ca unu avutu:
De unde? Domnulu i scie...
Si paragrafulu sciutu!
Usurari ce te 'mprumuta:
Unu crescinu si unu Ovrei,
Ce ti ceru suta la suta
Si-ti raspunde: *déca vrei!*
Prima-done *assolute*
Din teatrulu romanescu,
Si urite si placute,
Ce mereu se gâlevescu.
Comedia, farsa, drama,

Jóca totu ceea ce vrei;
Ér amanti, fara de téma,
Au d'odata doi séu trei.
Gazetari plini de sciintia,
Ce tamâe pe cei mari,
Carii n'au nioi o credintia
Si facu tigrii din magari!
Liberali cu nume mare,
Ce treceau republicani:
Éri se 'nchinau la cutare,
Adi la altulu... pentru bani!
Fanforoni fara rusíne:
Candú l'e frigu tremura 'n fracu
Candú e caldu, candú este bine,
Dóus haine vedi ca 'mbracu,
Si galanti scosi din cutia,
Fara banu in posunaru;
Hainele pe datoría,
Ér de plata n'au habaru!
O multime de sirene,
Ce te-atragu in latíulu loru,
Pana ce te smulgu de pene
Si in urma apoi sboru.
Vr'o trei, patru fetisióre,
Ce marsiande se numescu;
Diu'a nu se vedu de sóro,
Nóptea pe draculu gonescu.
Casa 'nchise cu perdele,
Ce ascundu la trecatori
Nisco mese mititele,
Unde stau adesea-ori
Câti-va ómeni, fara minte,
Si averea-si cheltuescu:
Unde fiii pe parinte
Intr'o nópte-lu-saracescu.
Amplóati, care nu scie
Unu cordeiu a mânúi;

Amplóiatu numai sê fia,
Léfa numai a primí!
Unulu serie pasaresce,
Vrêndu se fia radicalu;
Altulu ér se poreclesce
Poporanu, Nationalu...
Tutungí dintre raele,
Cei de 'ntâi in Bucuresci...
Ceri tutunuri de boccele,
Si-ti dau tutunu de Gaesci!
Birturi éra insemnate,
Si grecesci si frantiosesci.
Unde tóte sunt stricate,
Si dai bani de te spotesci
Cofetari cu consciintia,
Carii sunt si camatari
Chiliperi cu cunoscintia...
Câte capete sunt mari!
Fotografi, care te scóte
Cu tre i ochi si unu picioru;
Magasii ce vëndu de tóte...
Cu unu pretiuspaiméntatoriu!
Unu tunelu, cu vinu si bere,
Unde beau neincetatu,
Se imbéta in tacere,
Se cërta, apoi se 'batu!
Actori din teatrulu mare,
Ne platíi pe patru luni,
Cu sperantia la schimbáro
Si la ómenii cei buni.
Orgi multíme discordate,
Plesnitori ce te asurdiescu,
Serenage minunate
Care facu con-ertu dracescu!
Negustori de bacania,
Ce-au venitu de-doi, trei ani,
Adi au case si mosía

Si tramitu la Vien'a bani!
Coaffiori cu nume mare,
Dar talente, vai-de omu!
Candu te tunde, fie-care
Te ciontesce ca p'unu pomu!
Croitori, croitorese,

De barbati si de femei,
Ce din stofele alese
La optu coti ti-fura trei!...
Juni onesti, plini de sfiela,
Ce provinci'a lasati
Si veniti in capitala,

In pasagiu ve asiediat
Aci e, precum dîcu unii,
Mititelulu Bucurescii:
Carturarii si nebulii
In Pasagiu i intelnesci!
I. C. Fundescu.

Scrisorile lui Pacala cãtra Tandala.

Frate de cruce!

Am totu auditu si de la unulu si de la altulu, ba inca am si cetitu din multe carti cã: „nimicu nu este nou pe sub sãre! cã: „tãte sunt numai vechiture si imbracate acusi intr'o forma, acusi in alta:“ si in fine cã: „nu este ideia, care sã nu fia espresa vre odata!“

Eu am si crediutu aceste si unde vinea vorba despre „ceva nou,“ eu totu de-una dîceam, cã mica nu e nou.

Precum inse tãte sunt trecãtorie, asiã si convingerea mea — ca a multoru romani mari — a inceputu a perde din valãre. Credeam si nu credeam!

Asiã candu audiãmu si vedeãmu cu ochii nedreptãtile *fratiloru* magiari, cum voiescu sã ne despõie de cele mai sacre drepturi, — me superãmu si dîceam in mine „asta totu-si e o nouitate, ce nu se mai aude nicairi in lume;“ — dar totusi nu mi se impariã asiã de nou.

Sãu candu vedeãmu, cã unii Romani, cari odata erau fal'a natiunii, mai tardiu amutira si tacura, lucrãndu pentru interesulu loru personalu, — atunci suspinãmu si dîceãmu, cã asta inca ar fi nõua, dẽca n'ar fi — vechia

Cu unu cuventu, tãte esperintiele mele din urma me silira a crede, cã nu este nimicu nou pe sub sãre.

Inse acum vedu cã m'am insielatu, vedu cã acele nu sunt adeverate, — sunt lucruri nõue!

Da, sunt idei nõue!

Ce? Tu dõra cugeti, cã facu alusiune la Giga, care a dîsu in dieta mai adaunedi, cã: „cine voiesce mai multu, decãtu cãtu voiesce elu, — acel'a sã iãsa din tiãra!“ — Te insieli. Acea nu a fostu

nouetate. Unu deputatu din Transilvani'a alesu cu dõce voturi si unu redactoru, ou o fõia subventionata de straini — ca Giga, are datorinti'a sã faca si sã dîca lucruri de acele.

Ce va fi dara acea nouitate? me vei intrebã si eu ti si spunu.

Acea nouitate

Dar nu sciũ, me temu sã-ti descoperu.

Totu atãt'a!

Acea nouitate e unica in felulu sãu! Nu se pãte asemenã nici cu unu lucru, nici cu o ideia descoperita pana acuma!

Asculta numai si te mira!

Ai auditu, frate de cruce, cã din mult'a bunavointia si dragoste a ministeriului de culte apare in Buda o fõia romana pentru invetiatori, tradusa in limbãgiu dualisticu, ce numai dlu traducãtoriu luntielege, dar altu romanu nu.

Deputatii nostri s'au si rogatu frumosu de inaltulu ministeriu, sã nu ne mai fericẽsca cu acestu daru; inse ministeriulu a dîsu, cã elu no iubesece din adanculu animei sale, si nu pãte sã nu ni deie si in viãtoriu acẽsta fõia.

Apoi mai dîca cine va, cã nu sunt idei nõue. Au nu este ideia nõua de la guvernũ acea, ca sã ni deie cu sil'a daruri cari noi nu le ceremũ, — si sã nu ni deie ceea ce ceremũ?

De acuma sum convinsu, cã sunt multe lucruri si idei nõue, inse nu sunt descoperite, nu le cunõscemũ!

Cãtu mai curendu ti-voiu scrie — pãte despre o alta ideia descoperita, si pana atunci remãnu alu teu frate de cruce

R.

Pacala.

Din tiãr'a tocanariloru.

O dî dorita, de multu asceptata se ivi a supranõstra in diu'a de 8. Fauru, a. c.! O dî imbucurãtoria, plina de pleceri placute! O dî, in care cu despectu trebue sã privimũ la trecutu, infatiosãndu-se in animele nõstre presentulu, si venitoriulu cu radiãle spãrantiei, dimpreuna cu imitãrea fantasmelorũ immense natiunale!

Dauna, cã nu am fostu pictoru, sã fiu potutu fotografã pre cinstiãii tocanari, pre bravii anteluptatori ai romanismului, cari sideau in giurulu mesei, in congregatiunea marcala tienuta in 8. Fauru, a. c. in fati'a presiedintiloru, cã-ci erau 3. — „Dolmanulu“ absentã.

Congregatiunca tocanõsa s'a deschisu la 10.

õre a. m.; cuventulu de deschidere fu rostitu in limb'a cea sonõra?!!!

Alu doilea presiedinte asãsãderea cuventã in limbãgiulu seu veteranu, dechiarãndu in numele coadunãtiloru, parerea de reu, cã „Dolmanulu“ nu pãte participã in adunare. Durere, durere din tãte szegelyurile. —

Alu 3-a presiedinte, ca celu mai inocentu dintre toti, binecuventã membrii coadunati, erasi in limb'a cea sonõra, culta, si diplomatica?!!!

O! iubita trinitate a romanismului! —

Dupa acesteã se'ncepura pertraptãrile, totu s'a pertraptatu, si s'a pertraptutu, decisiunea in genere despre tãte a fostu: „õrvendetes tudomãsul vétetik“ (placa-ve dara!) . . .

Presiedintii sub decursulu pertraptãrilorũ, nu

se potura uní in principii, dar 'acuma, catra fine totusi se'ntielegiu, cá-ci vorbira in trialismu, toti de odata.

Mai strigaramu cu totii inca unu „Eljen,“ si ne-amu luatú catrafusele care in catro. —

Bucuri'a nóstra, cá potemu scapá dintre parietii sciintieloru, cá-ci tocmai trebuiá sê ne gatimu la balulu care s'a arangiatu in aceea-si séra in interesulu „olvaso egyeletuluj.“ Ne gatiramu minunatu!

Erá sér'a la 8 óre. Sal'a, destinata pentru jocu decorata minunatu! Lampelo si-reversau radiele lucitórie, ca nescari stertiuri. — Banderiulu brunetiloru stá gata spre dispusetiune.

Accentele dulci a violinei ne electrisara piciórele, si erupsera intr'unu „ciardasiu.“ — Eu inse am pausatu, cá nu m'a cerutu nime la jocu; apoi nici nu sciu altu ceva sari, decatu „turca si cimpoile. In tier'a nóstra civilisata ale nu se jóca. Cu multu e mai nobilu „lassú magyar.“ —

Ce facu stimatele dame? apoi ce sê si faca, decátu sê jóce, si in conversare sê urmedie eroiloru dílei mai susu amintiti. Asié a si facutu: a jucatu pana deminéti'a, si a vorbitu multe frumóse, in limb'a nemesiloru diplomaticei, pana ce s'a facutu d'alba diua.

Din contra noi intr'unu timpu, insuffetíti de spiritulu timpului, séu mai bine a vinului, pareá, cá suntemu urmatorii veteranului literaturéi nóstre, marelui Eliade; ér' dupa ce a evaporatu spiritulu, castigatu in momintele acelea fericite, amu fostu cu totii érási in statulu quo.

O! fratiloru tocanari! si stimate porumbrele! Candu ne vomu otielu si noi odata pepturile, cu firmitatea perseverantiei? candu va arde si in venele nóstre sacrulu focu alu romanismului? Dóra siohanu siohanita! pentru cá „Quo semel imbuta recens servabit, odorem testa diu.“ —

Sfíederulu.

Anunciu.

Prin acést'a se aduce la cunoscinti'a onoratului publicu, cá cei 84 fl. v. a. — ce au remasu ca venitu curatu de la balulu romanescu din Temisiór'a tienutu la anulu Domnului 1864. — de anu ver'a nu se afla mai multu la dlu V. Petroviciu „Scaice Nru 2.“ ci la dlu St. Adamu. (Si de ce nu in óresi-careva institutu de pastrare spre fruptificare? Unu cetitoriu.)

D. Scaiece din Temisiór'a nu se afla inca indemnatu, a reintórcet respectiviloru banii, ce i-a incassatu, pentru *faiertat'a, casina romana* infientianda. (N'aveti judecia? ! Culeg.)

Banii incassati din Temisiór'a pe sém'a monumentului pentru nemuritoriulu Buteanu, si acum sunt in manile dlui Scaiece. (De ce nu-i ceru respectivii indereptu? Unu cetitoriu.)

TANDA si MANDA.

T. Mei Mando!

M. Ce?

T. Haid, sê conferimu si noi pentru infientiarea unui teatru nationalu romanescu!

M. Nu potu.

T. Pentru ce?

M. Pentru cá sum in contra acestei idei.

T. Din ce cauza?

M. Din caus'a aceea, cá mai antáiu avemu sê infientiámu scóle poporale.

(Peste dóue díle Tanda éra-si se intelnesce cu Manda, si atunce infira urmatoriulu dialogu :)

T. Mei Mando!

M. Ce?

T. Haid sê contribuimu si noi pentru infientiarea scóleloru poporale!

M. Eu nu sum de parerea ta.

T. Pentru ce?

M. Pentru cá noi avemu mai mare necesitate de o academiá de drepturi.

(Peste trei díle Tanda éra-si convine cu Manda, si atunce dinsi vorbescu aceste :)

T. Frate Mando!

M. Dóra éra-si ai ce-va propunere?

T. Am da, si speru, cá cu ocasiunea acést'a nici tu nu vei contradíce.

M. Sê te audiu dara ce vrei?

T. Vreu sê te rogu sê subscrii si tu o suma óre-care pentru intemeierea unei academié de drepturi.

M. Nu potu.

T. Pentru ce?

M. Pentru cá eu nu me multiamescu cu academiá, ci dorescu universitate.

(Peste cinci díle éra-si convinu, si in urma resultatulu este acel'a cá Manda nu subscrie nici pentru teatru, nici pentru scóle poporale, nici pentru academiá, nici pentru universitate. Fiat applicatio!)

Literariu.

Motto : Sutor ne ultra crepidam.

Tocmai acum a iesítu din — Werkstatulu dlui Scaice din Temisiór'a unu opu nou noutiu, intitulatu „Memorandulu meu“ séu „Votulu meu de neincredere celoru ce m'au publicatu prin „Gur'a Satului.“ Opuulu acest'a merita tóta atentiunea, si în celu mai strinsu intielésu alu cuventului, potemu díce, cá e demnu maistorului seu, cá-ci dupa cum díce ném-tiulu : „Er schreibt ein stiefel z'amm.“ Manuscriptulu se pestréza in spiritus, pe sém'a museului casinei romane infientiatu sê fia fósté.

Un'a invidiéza pe alt'a.

1. *Servitorea.* Éta sunt cinci óre! Trebuie sê me scolu. Ce bine e de bucatarésa, ea mai póte inca dormi o óra intréga!

2. *Bucatarés'a.* Siese óre! Ferice de tine féta de casa, tu mai poti inca dormi o óra!

3. *Fét'a de casa.* Éta trecura siepte óre! De ce nu-su si eu guvernanta, asiu mai poté inca dormi?!

4. *Gubernant'a.* Deja optu óre! Ah, sórte cruda, cum nu m'ai facutu pe mine o dómna!

5. *Dómn'a.* Noue óre! Trebuie sê me scolu sê vedu ce face copilasiulu meu!

6. *Doic'a.* Diece óre! Ce-mi pasa! Vouu dormi pana la miédia-di. Dómn'a nu va cutéza sê-mi dica nici o vorba rea, câ-ci scie bine, câ atunci copilas ulu ei va deveni bolnavu. Nime n'are viétia. ea doic'a!

Proprietariu, redactoru respundiatoriu si editoru: **Iosifu Vulcanu.**